

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ศาสนาพุทธ เป็นศาสนาประจำชาติไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ศาสนพิธีในชีวิตประจำวันของพุทธศาสนิกชน ผูกพันกับวัดตั้งแต่เกิดจนสิ้นอายุขัย ดังจะเห็นได้จากศาสนสถานต่าง ๆ ในวัด รองรับกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละช่วงชีวิต เช่น เป็นที่ศึกษาเล่าเรียนกับเด็กๆ การฝึกฝนวิทยาการความรู้แขนงต่างๆ ก็ศึกษาได้จากในวัด การบวชเป็นภิกษุสามเณร เพื่อศึกษาธรรมะ จัดเถลาอบรมตนและสืบทอดพระพุทธศาสนา เป็นที่พบปะพูดคุย และประกอบกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน เพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน

เตาเผาศพและเมรุมาศซึ่งมักตั้งอยู่ในวัดต่างๆ นับว่ามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นที่บำเพ็ญกุศลและเป็นที่พักพิงของผู้ล่วงลับ ซึ่งสามารถจำแนกตามการปล่อยมลพิษได้ 2 ลักษณะ คือแบบไร้มลพิษและแบบก่อมลพิษ โดยแบบไร้มลพิษ ส่วนมากจะเป็นเตาเผาศพห้องเผาไหม้คู่ หรือแบบสองห้องเผาโดยห้องเผาแรกจะทำหน้าที่เผาศพและจะเกิดควันขึ้น จึงทำให้ต้องมีห้องเผาที่สองเพื่อทำการเผากำจัดกลิ่นและควันที่เกิดขึ้น ส่วนแบบก่อมลพิษ จะเป็นเตาเผาศพแบบห้องเผาไหม้เดี่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดมลพิษทางอากาศให้กับชุมชนใกล้เคียงค่อนข้างมาก วัดต่างๆ จึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว

ประกอบกับทางภาครัฐโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกกฎหมาย เพื่อส่งเสริมการรักษาสภาพแวดล้อม โดยการควบคุมปริมาณมลพิษที่ปล่อยออกมาทางปล่องของเตาเผาศพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2546:44-47; 2548:12) อีกทั้งหน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น ยังได้ทำการส่งเสริมให้วัดทำการปรับปรุงสภาพของเตาเผาศพให้เป็นแบบไร้มลพิษอีกด้วย เช่น ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี (เพิ่มเติม) เลขที่ 14/2549 เพื่อช่วยให้วัดต่างๆ ทำการปรับปรุงและเปลี่ยนเตาเผาศพเป็นแบบไร้มลพิษ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความต้องการของวัดหรือตลาดส่วนนี้ เป็นตลาดที่ใหญ่พอสมควร โดยเห็นได้จากจำนวนผู้ประกอบการที่จำหน่ายเตาเผาขยะและเตาเผาศพในปี 2551 มีจำนวนถึง 40 รายด้วยกัน (Thailand Yellow Pages, 2551:ออนไลน์)

ราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีวัดเป็นจำนวนมากถึง 399 วัด ซึ่งจากการสังเกตพบว่า มีบางวัดทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเตาเผาศพจากแบบมีควันไปเป็นแบบไร้มลพิษบ้างแล้ว คือประมาณ 100 วัด และมีอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยน คือประมาณ 300 วัด ซึ่งเป็นโอกาสทางการตลาดของธุรกิจจำหน่ายเตาเผาศพแบบไร้มลพิษ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจเกี่ยวกับปัจจัยที่วัดต่างๆ ใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเตาเผาศพให้เป็นแบบไร้มลพิษ ทั้งในมุมมอง

ของวัดที่ได้ปรับเปลี่ยนเตาเผาศพไปใช้แบบไร้มลพิษแล้ว และวัดที่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยน ทั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ 1) บริษัทผู้จำหน่ายจะได้นำข้อมูลปัจจัยที่วัดใช้ในการตัดสินใจ เปลี่ยนมาใช้เตาเผาศพแบบไร้มลพิษ ไปใช้ในการวางกลยุทธ์การตลาด เพื่อเข้าถึงความต้องการของ วัดต่างๆ ได้เหมาะสมมากขึ้นและ 2) วัดที่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนเตาเผาศพมาเป็นแบบไร้มลพิษ จะ ได้ทราบข้อมูลและมุมมองต่างๆของวัดที่ได้ปรับเปลี่ยนแล้วและนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และทำให้กระบวนการตัดสินใจปรับเปลี่ยนเตาเผาศพของวัดมีความรอบคอบมากขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้เตาเผาศพไร้มลพิษของวัด ในอำเภอเมือง ราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้เตาเผาศพไร้มลพิษของวัดในอำเภอ เมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ สำหรับผู้สนใจและผู้บริหารกิจการ เตาเผาศพไร้มลพิษหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์ทาง การตลาดให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับเจ้าอาวาสและคณะกรรมการวัด เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจปรับปรุงเตาเผาศพของวัดให้เป็นแบบไร้มลพิษ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้เตาเผาศพ หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ เตาเผาศพ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัด จำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อขององค์กร ได้แก่ ปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ(ใช้) เตาเผาศพไร้มลพิษ

เตาเผาศพไร้มลพิษ หมายถึง ตัวเตาเผาหรือห้องเผาศพ ชนิดห้องคู่ โดยเป็นห้อง เผาศพห้องหนึ่งและห้องกำจัดควันอีกห้องหนึ่ง ซึ่งสามารถเผาศพและปลดปล่อยมลพิษได้ไม่เกิน เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดในกฎหมาย ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดค่ามาตรฐานควบคุมความทึบแสงของเขม่าควันจากปล่องเตาเผาศพ และเรื่อง กำหนดให้

เตาเผาศพเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย และ/หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

พระอารามหลวง หมายถึง วัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง หรือทรงรับไว้เป็นวัดของพระราชวงศ์ หรือเป็นวัดที่ทรงอุปถัมภ์ แต่ละวัดอาจมีฐานะหรือระดับชั้นแตกต่างกันออกไป การจัดลำดับชั้นของวัดหลวง เริ่มมีขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดระเบียบแบ่งชั้นพระอารามหลวงออกเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นเอก ชั้นโท และชั้นตรี (ธรรมะไทย, 2552: ออนไลน์)

วัดราษฎร์ หมายถึง วัดที่ประชาชนสร้าง หรือปฏิบัติสังฆกรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved